

Anne babanın zorbaca davranışlar hakkında bilmesi gereken şeyler

(What parents should know about bullying)

Zorbaca davranışlar, okullarda yaygın bir sorundur. Zorbaca davranışlar, bir çocuğun veya ergenlik çağındaki bir gencin, bir başka çocuğa karşı bedensel şiddet kullanması veya isim takması, alay etmesi veya o çocuğun görünüşü hakkında kırıcı sözler söyleyerek, bile bile canını acıtması demektir. Ayrıca, çocuğu arkadaş grubuna sokmayarak dışlamak, çocuk hakkında gizli kalması gereken bilgileri başka çocuklara söyleyerek çocuğu bozmak veya çocuk hakkında dedikodu yayarak haksız ve kötü muamele yapmak da zorbalık sayılır. Zorbaca davranışlar bazen cinsel saldırı biçiminde de olabilir.

Zorbaca davranışlar çocukları nasıl etkiler?

Bazı kimseler 'zorbaca davranışların çocuğa gerçek bir zarar vermediğini, aksine çocuğu pişkinleştirmeye yarayacağını' söylerler ama bunun hiç de aslı yoktur. Unutmayın ki, bazı çocukların yapısı çok dayanıklıdır ama bazı çocuklar daha hassas ve zayıftır. Zorbaca davranışlar çocuklara ve gençlere şöyle zarar verir:

- Çocuklar kendilerini çevreden soyutlanmış hissederler.
- Kendilerini kötü hissederler. Çocuklar başkalarının kendileri hakkında söylediklerine hemen inanırlar. Anne babaları her ne kadar onlar hakkında iyi şeyler söyleseler de, başkalarının kendilerine çirkin ve aptal demesine inanabilirler.
- Zorbaca davranışlarla karşılaşan çocuğun okulda öğrenmesi etkilenir.
- Zorbaca davranışlara maruz kalmak, çocuklarda ve gençlerde görülen depresyona, hatta bazı durumlarda, intihara bile katkıda bulunabilir.

Çocuğun zorbaca davranışlarla karşı karşıya olduğu nasıl belli olur?

Aşağıdaki ipuçları başka sorunların da belirtisi olabileceğinden, hemen karar vermeden önce çocukla yumuşak bir dille konuşmak çok önemlidir. Belirtiler şunlar olabilir:

- Çocukta nedeni belirsiz morluklar, sıyrıklar ve yaralar görülür.
- Çocuğun giysilerinde ve eşyalarında zarar ziyan görülür.
- Çocuğun okula olan ilgisi azalmıştır.
- Çocuğun okul performansı bozulmuştur.
- Çocuk okula gitmek veya okul otobüsüne binmek istemez.
- Çocuk kaygılı, öfkeli ve saldırgan olmuştur.
- Çocuk baş ve karın ağrısından şikâyet eder veya sık sık okul revirine gider.
- Çocukta nedeni açıklanamayan genel bir mutsuzluk vardır.
- Çocuğun çok az arkadaşı vardır.
- Çocukta yatağını ıslatmak ve kâbus görmek gibi uyku sorunları vardır.
- Çocuk okul hakkında konuşmak istemez.
- Hafta sonu ve tatil bitip okula dönme zamanı gelince, çocuk üzgünleşir ve karamsar olur.

Çocuk zorbaca davranışlarla karşılaştığını söylerse ne yapabilirsiniz?

Çocuğun ne söylediğine kulak verin. Çocuğa 'aldırma' veya 'sen de ona vur' gibi sözler söylemeyin. Çocuğu sevdiğinizi ve onu destekleyeceğinizi açık açık söyleyin. Zorbalık devam ederse, okulu arayın ve okul ilgililerine şunları söyleyin:

- Olay nedir
- Nerede ve ne zaman olmuştur
- Olayın içinde olan veya olayı gören çocukların isimleri nelerdir
- Zorbaca davranışlar ilk ne zaman başlamıştır
- Soruna çare olarak şimdiye kadar denediğiniz yollar nelerdir
- Sorundan haberi olan öğretmenlerin isimleri nelerdir

Okulu ararken

Okulu arayacağınızı çocuğunuza söyleyin. Çocuk bunun işi daha da kötüye götüreceğinden endişe edebilir. Zorbaca davranışın, gizli kaldığı sürece güç kazanacağını unutmayın. Rahat rahat İngilizce konuşamıyorsanız, İngilizce bilen bir akrabanıza veya arkadaşınıza okula sizinle birlikte gelmesini rica edin. Bunun için yapmanız gereken şey şudur:

- Durumu görüşmek için yetkili bir görevliden randevu alın. Bu kişi sizle veya çocuğunuzla yakın ilişkisi olan bir öğretmen, okul müdürü, müdür vekili, okul danışmanı veya çocuk liseye gidiyorsa, Sınıf Danışmanı (Year Advisor) olabilir. Sınıf Danışmanı, o yıl boyunca çocuklara bakan bir öğretmendir.

Görüşmede yapılacak şeyler:

- Suçlayıcı veya öfkeli bir tutum yerine, okulla işbirliği yolunu tutun ve örneğin, 'Bu durum karşısında acaba ne yapabiliriz?' gibi birşeyler söyleyin.
- Okulun zorbaca davranışlar konusundaki kurallarının neler olduğunu sorun.
- Okulun zorbaca davranışlar konusunda genel tutumunun ne olduğunu sorun.
- Duruma yardımcı olabilmek için sizin ne yapmanız gerektiğini sorun.
- Okuldan ayrılmadan önce, okulun bu konuda ne yapacağını ve sizi ne zaman arayacaklarını açık olarak sorup öğrenin.

Peer Support Foundation [Yaşlılar Arası Destek Kurumu] bu konuda nasıl yardımcı olabilir?

Kurumun, okullarda gençlerin ve halkın yararını geliştirmek için hazırladığı programlar vardır. Kurum, okul ilgililerinin zorbalık konusunda nasıl daha uyanık davranabilecekleri ve zorbalığı nasıl önleyebilecekleri hakkında programlar geliştirir. Çocuğunuzun okulunda olan zorbaca davranışlardan endişe duyuyorsanız, daha fazla bilgi almak için Derneği (02) 9905 3499 numaralı telefonda arayın.

Telefonda İngilizce konuşurken yardım istiyorsanız Yazılı ve Sözlü Tercüme Servisi'ni 131 450 numaralı telefonda arayın.

Sağlık konuları hakkında daha fazla Türkçe bilgiyi Multicultural Communication <http://mhcs.health.nsw.gov.au> internet sitesinde bulabilirsiniz.

Makalelerin yayın tarihinde belirtilen telefon numaraları doğrudur fakat sürekli olarak doğrulukları kontrol edilmez. Bu bakımdan aradığınız telefon numaralarını telefon rehberinden bulmanız gerekebilir.